

Plaatsing en verwijdering van het hormoon bevattend spiraaltje

Een spiraaltje kan bijvoorbeeld worden geplaatst om zwangerschap te voorkomen of om hevig bloedverlies tijdens de menstruaties te verminderen. Indien u samen met de huisarts of gynaecoloog, na het bespreken van de voor- en nadelen, hebt besloten tot het laten plaatsen van een hormoon bevattende Mirena-spiraaltje, is het verstandig onderstaande informatie goed te lezen. Als u na het lezen nog vragen heeft, dan kunt u dat bespreken met de praktijkassistente, vaak kan zij uw vraag direct beantwoorden echter zo nodig overlegt zij met de huisarts en belt u terug op een afgesproken tijdstip.

Vorbereiding en plaatsing

Voor het consult dient u het bestelde spiraaltje op te halen bij uw apotheek. Het spiraaltje is ankervormig en heeft een lengte van 3 cm en een dikte van 2 millimeter. Het spiraaltje wordt geplaatst tijdens de menstruatie. Gedurende deze periode staat de baarmoedermond meer open en gaat het inbrengen gemakkelijker. Het inbrengen begint net als het inwendig onderzoek dat u misschien al gewend bent. Hoe meer u zich op uw gemak voelt, hoe beter u kunt ontspannen en hoe minder u ervan voelt. De arts zal het spiraaltje met behulp van een zogenaamde inserter via de vagina in de baarmoeder inbrengen. De draadjes worden tot een lengte van ongeveer 3 cm afgeknipt vanaf de baarmoedermond. U kunt de draadjes met de vinger blijven voelen.

Het inbrengen neemt in het algemeen niet meer dan 20 minuten in beslag. Complicaties zijn zeldzaam. Soms ontstaat er een infectie. Als er voor het plaatsen klachten zijn van of risico op een geslachtsziekte, dan moet dat van te voren onderzocht worden. Een heel zeldzame complicatie is het ontstaan van een gaatje in de baarmoeder. Dit kan veel pijnklachten geven, maar indien tijdig ontdekt is zo'n perforatie niet levensbedreigend. Plaatsing van het spiraaltje na een bevalling moet tot minimaal 6 weken uitgesteld worden. Wanneer u nooit bevallen bent, moet u er rekening mee houden dat het inbrengen pijnlijker kan zijn. Na het plaatsen hebben sommige vrouwen last van een krampachtig gevoel in de onderbuik. Daarom adviseren wij u om een uur voor het plaatsen van het spiraaltje 2 paracetamol a 500mg in te nemen en 1 Brufen van 400 mg (mits u hiervoor niet allergisch bent). In geval van astma en/of allergie voor NSAID raden wij u aan alleen 2 tabletten paracetamol van 500mg in te nemen. Meestal zijn de krampen dan na enkele uren verdwenen.

Zit het spiraaltje goed?

Zes weken na de plaatsing van het spiraaltje heeft u een controle afspraak bij de huisarts. Er wordt dan door middel van een inwendig onderzoek gecontroleerd of de draadjes van het IUD goed zichtbaar zijn en derhalve goed geplaatst is. Na die tijd kunt u regelmatig zelf controleren of het spiraaltje nog goed zit. Breng uw vinger in de vagina tot aan de baarmoedermond: als u daar de dunne draadjes kunt voelen zit het spiraaltje goed. Het is van belang dat u voorzichtig voelt en niet aan de draadjes trekt. Uzelf noch uw partner kunnen het spiraaltje voelen tijdens het vrijen. Soms zijn de draadjes te voelen; mocht dit een probleem zijn, neem dan contact op met uw arts.

Betrouwbaarheid na het plaatsen

Indien het spiraaltje na de inwendige controle na 6 weken goed zit, bent u beschermd tegen zwangerschap. In zeldzame gevallen wordt het spiraaltje na die tijd nog uit de baarmoeder gedreven. Indien dit het geval is, moet u contact opnemen met uw huisarts. Het spiraaltje is over het geheel genomen betrouwbaarder dan de anticonceptiepil.

Menstruatie

Als gevolg van de werkzame stof (levonorgestrel) zal het menstruatiepatroon veranderen. In de eerste paar maanden treedt er (mogelijk) meer onregelmatig bloedverlies op, daarna vermindert de menstruele bloeding aanzienlijk en kan deze zelfs na verloop van tijd helemaal wegblijven. Als u Mirena gebruikt in verband met overgangsklachten en nog menstrueert, zal het maandelijkse bloedverlies in de loop van het eerste jaar van gebruik afnemen en zal de bloeding uiteindelijk wegblijven.

Verwijdering van het spiraaltje

Het spiraaltje kan zeer eenvoudig en op elk gewenst moment weer verwijderd worden. U moet er wel rekening mee houden dat elke geslachtsgemeenschap die plaatsvindt in de week vóór de verwijdering van het spiraaltje alsnog tot een zwangerschap kan leiden. Indien u het spiraaltje wilt vervangen door een andere vorm van anticonceptie is het uiterst belangrijk dat u hieraan denkt en uw arts vertelt wanneer u voor het laatst geslachtsgemeenschap hebt gehad. Indien u het spiraaltje tijdens een en hetzelfde consult door uw arts wilt laten vervangen door een volgend spiraaltje, dan is er geen kans op zwangerschap en hoeft u geen speciale voorzorgen te nemen.

Vervangen van het spiraaltje

Het spiraaltje kan 5-6 jaar blijven zitten. De duur is afhankelijk van de soort spiraal. Voor Mirena geldt maximaal 6 jaar en voor de Kyleena maximaal 5 jaar. U ontvangt hiervoor geen herinnering, dus let erop dat u op tijd een afspraak maakt om de betrouwbaarheid m.b.t. anticonceptie te waarborgen.

Uitstoting (expulsie) van het spiraaltje

Het gebeurt zeer zelden, maar het spiraaltje kan worden uitgestoten zonder dat u het meteen merkt (bijv. tijdens de menstruatie). Er kan daarna een onverwachte bloeding optreden, of het voorheen verminderde bloedverlies kan toenemen. Het is ook mogelijk dat het spiraaltje slechts gedeeltelijk wordt uitgestoten en dat u of uw partner dat merkt tijdens de geslachtsgemeenschap. In beide gevallen kunt u het best uw arts raadplegen en ondertussen een andere vorm van anticonceptie gebruiken.

Het controleonderzoek

Vindt plaats 6 weken na plaatsing.

Tevens is het in de volgende gevallen sterk aan te bevelen de arts te raadplegen

- als u denkt dat u zwanger bent
- bij aanhoudende pijn in de onderbuik, koorts of ongewone vaginale afscheiding
- bij pijn tijdens het vrijen
- als u het kunststofgedeelte van het spiraaltje kunt voelen of het spiraaltje uitgestoten wordt
- als u de draadjes niet meer kunt voelen - bij sterk of langdurig bloedverlies
- als u nog vragen hebt